

Ekonomisk prognos 2019

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Ekonomisk utveckling under året	4
Budgetavvikelse	4
Analys av avvikelse i förhållande till nämndens driftbudget	5
Analys av avvikelse i förhållande till nämndens investeringsram.....	7
Bilaga 1 - Resultaträkning	8

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden redovisar i *ekonomisk rapport 2019* den ekonomiska utvecklingen och det prognostiserade utfallet för nämndens fyra ramar.

Arbetsmarknads- och socialnämnd

Resultatet för arbetsmarknads- och socialnämnden uppgår för perioden januari- april 2019 till 60 miljoner kronor. Helårsprognosen för arbetsmarknads- och socialnämnden beräknas uppgå till -40 miljoner kronor. Statliga ersättningar som inte täcker nämndens kostnader leder till ökade kostnader för nämnden. Nämnden prognostiserar att ha merkostnader om 61,5 miljoner kronor under 2019 på grund av att ersättningen från Migrationsverket för ensamkommande barn inte räcker till.

Överskottet för perioden förklaras främst av att en tidigare uppbokad skuld mot Migrationsverket om 108 miljoner kronor nu har förts över till resultatet för perioden.

Ekonomiskt bistånd

Resultatet för ekonomiskt bistånd för perioden januari till april 2019 uppgår till -29 miljoner kronor. Helårsprognosen beräknas uppgå till -50 miljoner kronor. Antalet hushåll som beviljas ekonomiskt bistånd minskar varje månad men det utbetalda beloppet per hushåll ökar. Regeringens beslut att avsluta den arbetsmarknadspolitiska insatsen *extratjänster* innebär att det ekonomiska biståndet inte kommer att minska med 48 miljoner kronor under 2019, som beräknat.

Hemlöshet

Resultatet för hemlöshetskostnaderna uppgår till -26 miljoner kronor för perioden januari till april. Helårsprognosen beräknas uppgå till -30 miljoner kronor. Arbetsmarknads- och socialnämnden har gjort beställningar och planerat för totalt 330 lägenheter som bedöms kunna användas för cirka 900 personer. Bedömningen är att leverans enligt plan medför besparingar av hemlöshetskostnader med cirka 70 miljoner kronor per år.

Statsbidrag till flyktingar

Resultatet för statsbidrag flyktingar uppgår till 1,7 miljoner kronor för perioden januari till april. Anledningen till överskottet är ökade ersättningsnivåer samt att Malmö stad tagit emot fler flyktingar än vad som prognostiserades vid budgeteringstillfället.

Ekonomisk utveckling under året

Budgetavvikelse

Driftbudget

ARBETSMARKNADS- & SOCIALNÄMNDEN (Tkr)	Utfall jan-apr	Prognos helår
Nettokostnad	-498 924	-1 707 461
Kommunbidrag	558 938	1 667 461
Resultat	60 014	-40 000

Prognostiserad budgetavvikelse helår - viktigaste förklaringar

Uppbokad skuld Migrationsverket	+108 000
Merkostnader ensamkommande barn	-61 500
Institutionsplaceringar barn och unga	-19 000
Familjehemsvård	-17 500
Externt inköpt öppenvård barn och unga	-32 000
Institutionsvård och externt inköpt öppenvård vuxna	-18 000
Summa budgetavvikelser	-40 000

EKONOMISKT BISTÅND (Tkr)	Utfall jan-apr	Prognos helår
Nettokostnad	-351 244	-947 853
Kommunbidrag	321 689	897 853
Resultat	-29 555	-50 000

HEMLÖSHET (Tkr)	Utfall jan-apr	Prognos helår
Nettokostnad	-177 549	-481 542
Kommunbidrag	151 089	451 542
Resultat	-26 460	-30 000

STATSBIDRAG FLYKTINGAR (Tkr)	Utfall jan-apr	Prognos helår
Intäkter	84 732	254 000
Kommunbidrag	-83 000	-269 000
Resultat	1 732	-15 000

Investeringsram

Tkr	Prognos	Budget	Avvikelse
Inventarier	8 000	13 500	5 500

Analys av avvikelse i förhållande till nämndens driftbudget

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Resultatet för arbetsmarknads- och socialnämnden uppgår för perioden januari till april 2019 till 60 miljoner kronor. Helårsprognosen för arbetsmarknads- och socialnämnden beräknas uppgå till -40 miljoner kronor. Överskottet för perioden förklaras främst av att en tidigare uppbokad skuld mot Migrationsverket om 108 miljoner kronor nu har förts över till resultatet för perioden.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har i april reviderat de beslutade åtgärderna för en verksamhet i balans med budget från oktober 2018. De ekonomiska effekterna av den reviderade åtgärdsplanen beräknas till 40,5 miljoner kronor och är medräknade i helårsprognosen.

Sveriges kommuner och landsting (SKL) lyfter i *Ekonomirapporten, maj 2019* att kostnaderna inom socialtjänstområdet, särskilt för barn och unga, ökar i hela landet och att ökad statlig styrning samt otillräckliga ersättningar är en stor anledning till detta. Nämnden gör samma bedömning och beskriver detta mer specifikt i följande avsnitt i förhållande till merkostnader för mottagande av ensamkommande barn och förändringar i arbetsmarknadspolitiken.

Uppbokad skuld mot Migrationsverket

I bokslutet 2018 konstaterade nämnden att de mottagna intäkterna från Migrationsverket under 2018 var större än de fordringar som nämnden haft på Migrationsverket. Nämnden bedömde inför bokslutet att det fanns en risk att mottagna ersättningar hade beräknats på felaktiga grunder samt att Migrationsverket i vissa fall hade betalat ut dubbla ersättningar. Nämnden gjorde därför en försiktighetsbedömning och redovisade 108 miljoner kronor som en skuld till Migrationsverket i bokslutet 2018.

Förvaltningen har under 2019 gått igenom alla individärenden med löpande avstämningar mot Migrationsverket och kan konstatera att det inte föreligger någon risk att nämnden blir återbetalningsskyldig. Därför beslutar nämnden att redovisa hela skulden mot Migrationsverket i resultatet för perioden januari till april 2019.

Merkostnader för mottagande av ensamkommande barn

Ersättningen från Migrationsverket för de ensamkommande barn och unga vuxna som Malmö stad tar emot täcker inte kommunens kostnader. Under 2019 beräknar nämnden att 142 barn under 18 år och 195 unga vuxna (18-21 år) kommer att tas emot och placeras på hem för vård och boende (HVB). Nämndens kostnader för dessa placeringar prognostiseras till 154 miljoner kronor och statsbidraget från Migrationsverket till 92 miljoner kronor. Nämnden prognostiserar därmed att ha merkostnader om 61,5 miljoner kronor under 2019 på grund av att ersättningen från Migrationsverket inte räcker till.

Institutionsvård, familjehemsplaceringar och externt inköpt öppenvård för barn och unga

Antalet anmälningar som rör barn och unga ökade med nio procent under 2018 jämfört med 2017 och under de fyra första månaderna 2019 har antalet ökat med nästan 13 procent jämfört med samma period 2018. Ökningen beror dels på att befolkningen i Malmö, i synnerhet barn och unga, ökar och dels på att satsningar från socialtjänstens sida gjort att fler orosanmälningar inkommer. Det ökade antalet anmälningar har i sin tur lett till ett ökat antal utredningar och att fler barn och unga har bedömts ha behov av insatser från socialtjänsten.

Inom området barn och unga arbetar nämnden för en långsiktig förflyttning mot att ge insatser i ett tidigt skede. Genom att förbättra vårdkedjan och öka stödet på hemmaplan ska barn kunna få hjälp snabbare och placeringarna bli kortare. Detta bidrar också till att minska nämndens kostnader då institutionsplaceringar är dyrare än öppenvårdsinsatser. Utmaningen i detta arbete är att frigöra resurser för omställningen samtidigt som inflödet till verksamheten ökar och nämndens målgrupper har fortsatt stora behov av insatser.

Kostnaderna för institutionsvård för barn och unga har ökat på grund av att fler barn har bedömts ha behov av en placering. Antalet institutionsplaceringar för barn och unga har ökat med 15 procent, eller 44 placeringar, jämfört med samma period föregående år.

Som ett led i den långsiktiga förflyttningen mot tidigare insatser, har nämnden under 2019 arbetat för att öka antalet öppenvårdsinsatser. Kostnaderna för externt inköpta öppenvårdsinsatser beräknas under året uppgå till 89 miljoner kronor vilket motsvarar en ökning med ca 14,5 procent jämfört med 2018. Kostnaden påverkas främst av ett ökat antal insatser. Antalet biståndsbedömda öppenvårdsinsatser ökade med nästan 12 procent jämfört med samma period föregående år.

Kostnader för familje- och jourhemsvård beräknas uppgå till 179 miljoner kronor under 2019 vilket är 17,5 miljoner kronor mer än budgeterat. Ökningen förklaras främst av ett ökat antal placeringar.

Institutionsvård och externt inköpt öppenvård vuxna

Insatser för vuxna berör dels vuxna med missbruk och beroende och dels vuxna med annan social problematik eller psykisk ohälsa. Nämnden arbetar inom området med en sammanhållen vård som innebär att institutionsplaceringar kan kortas och att individen snabbare kan få återvända till sitt hem och få fortsatt hjälp på hemmaplan.

Budgetavvikelsen inom institutionsvård och externt inköpt öppenvård för vuxna beräknas uppgå till -18 miljoner kronor och motsvarar en ökning av kostnaderna med 9,5 miljoner kronor jämfört med föregående år. Jämfört med samma period föregående år har antalet öppenvårdsinsatser för vuxna med missbruks- och beroendeproblem ökat medan antalet institutionsplaceringar för vuxna med psykisk ohälsa har ökat. Nämnden bedömer att ökningen av den psykiska ohälsan i samhället påverkar antalet vuxna personer som har behov av en institutionsplacering.

Ekonomiskt bistånd

Resultatet för ekonomiskt bistånd för perioden januari till april 2019 uppgår till -29,5 miljoner kronor. Helårsprognosen beräknas uppgå till -50 miljoner kronor. De ekonomiska effekterna av den reviderade åtgärdsplanen uppgår till 30,5 miljoner kronor och är medräknade i helårsprognosen.

Regeringens beslut att avsluta den arbetsmarknadspolitiska insatsen *extratjänster* innebär att det ekonomiska biståndet inte kommer att minska med 48 miljoner kronor under 2019, som beräknat.

Verksamhetsstatistik visar att färre hushåll beviljats ekonomiskt bistånd i Malmö under perioden januari till april 2019 jämfört med de föregående åren. I genomsnitt har 9400 hushåll per månad beviljats ekonomiskt bistånd under årets första tertial vilket motsvarar en minskning med 2,1 procent jämfört med samma period 2018.

Utbetalt belopp per hushåll ligger under årets första månader på ett genomsnitt om 9 555 kr per hushåll och motsvarar en procentuell ökning om 4,5 procent jämfört med samma period föregående år. Anledningen till kostnadsökningen är högre boendekostnader och höjd riksnorm.

Det budgeterade beloppet per hushåll var cirka 250 kr lägre än utfallet under perioden januari till april 2019. Den huvudsakliga förklaringen till detta är att den nationella riksnormen inte reducerades i samband med att TV-avgiften om 200 kronor per hushåll och månad upphörde den 31 december 2018.

Hemlöshet

Resultatet för hemlöshetskostnaderna uppgår till -26 miljoner kronor för perioden januari till april. Helårsprognosen beräknas uppgå till -30 miljoner kronor. De ekonomiska effekterna av den reviderade åtgärdsplanen beräknas uppgå till 39,4 miljoner kronor och är medräknade i prognosen för helåret.

Förvaltningen har i sitt arbete uppmärksammat en rad risker, brister och samt systemfel inom hemlöshetsområdet och arbetar aktivt för att åtgärda dessa. Brister som uppmärksammas är till exempel hyror till överpriser, brister i upphandling och systematisk följsamhet till förändrad rättspraxis.

De åtgärder förvaltningen har vidtagit är att upphandla akutboende, att påbörja en upphandling av boende med stöd samt ett systematiskt arbete med uppföljning av andrahandskontrakt dels utifrån förändrad rättspraxis och dels för att motverka fusk i välfärden. Nämnden har bättre förutsättningar att skapa ordning, reda och systematik i verksamheten när socialtjänstens uppdrag kring hemlöshet är samlat i en förvaltning.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har enligt lag ansvar för att personer som är hemlösa av sociala skäl får hjälp med boende. Utöver detta har socialtjänsten enligt socialtjänstlagen ansvar för att pröva nöd - att ordna tak över huvudet för de hemlösa som vistas i kommunen. Utifrån detta behöver nämnden bedöma behovet av kommunala boenden för hemlösa och att göra beställningar av dessa boenden till tekniska nämnden.

Arbetsmarknads- och socialnämnden och tidigare stadsområdesnämnder, har under senare år gjort beställningar och planerat för totalt 330 lägenheter som bedöms kunna användas för cirka 900 personer. Enligt nämndens beräkningar kostar tillfälliga externa boenden som används till hemlösa barnfamiljer cirka sex gånger så mycket som en lägenhet. Bedömningen är att leverans enligt plan medför besparingar av hemlöshetskostnader med cirka 70 miljoner kronor per år.

Statsbidrag till flyktingar

Resultatet för statsbidrag flyktingar uppgår till 1,7 miljoner kronor för perioden januari-april. Anledningen till överskottet är ökade ersättningsnivåer samt att Malmö stad tagit emot fler flyktingar än vad som prognostiserades vid budgeteringstillfället.

Analys av avvikelser i förhållande till nämndens investeringsram

Arbetsmarknads- och socialnämnden har under årets första tertiäl disponerat 525 tkr av investeringsanslaget. De största investeringsutgifterna avser inköp och anpassningar till nya lokaler. Anledningen till att prognosen är lägre än budgeterat är att ett flertal boenden och moduler blivit försenade.

Bilaga 1 - Resultaträkning

ARBETSMARKNADS- & SOCIALNÄMND (exkl. ekonomiskt bistånd, hemlöshet och statsbidrag flyktingar)			
Tkr	Prognos	Budget	Avvikelse
Bidrag	490 000	390 048	99 952
Övriga intäkter	220 000	221 995	-1 995
Totala intäkter	710 000	612 043	97 957
Lönekostnader	-1 040 300	-1 040 292	-8
PO-Pålägg	-401 500	-401 460	-40
Övriga personalkostnader	-31 000	-30 720	-280
Totala personalkostnader	-1 472 800	-1 472 472	-328
Lokal- och markhyror	-150 000	-149 309	-691
Övriga kostnader	-788 081	-651 457	-136 624
Avskrivningar	-5 000	-4 997	-3
Totala övriga kostnader	-943 081	-805 763	-137 318
Nettokostnad exkl. finansnetto	-1 705 881	-1 666 192	-39 689
Kommunbidrag	1 667 461	1 667 461	0
Finansiella intäkter	20	0	20
Finansiella kostnader	-1 600	-1 269	-331
Resultat	-40 000	0	-40 000
Nettokostnad	-1 707 461	-1 667 461	-40 000

EKONOMISKT BISTÅND (Tkr)	Prognos	Budget	Avvikelse
Intäkter	22 728	20 415	2 313
Kostnader	-970 581	-918 268	-52 313
Kommunbidrag	897 853	897 853	0
Resultat	-50 000	0	-50 000

HEMLÖSHET (Tkr)	Prognos	Budget	Avvikelse
Intäkter	63 190	63 536	-346
Kostnader	-544 732	-515 078	-29 654
Kommunbidrag	451 542	451 542	0
Resultat	-30 000	0	-30 000

STATSBIDRAG FLYKTINGAR (Tkr)	Prognos	Budget	Avvikelse
Intäkter	254 000	249 000	5 000
Kommunbidrag	-249 000	-249 000	0
Resultat	5 000	0	5 000